

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

URAD ZA OPERATIVO

Izpostava URSZR Celje

Maistrova ulica 5, 3000 Celje

Številka: 8421-8/2019-1 - DGZR
Datum: 26. 02. 2019

OCENA OGROŽENOSTI OB VELIKEM POŽARU V NARAVNEM OKOLJU V ZAHODNO ŠTAJERSKI REGIJI

Verzija 1.0

	ORGAN	ODGOVORNE OSEBE
IZDELAL	Izpostava URSZR Celje	Boštjan Oprešnik
SPREJEL		Janez Melanšek

KAZALO

1	Uvod	3
2	Viri nevarnosti.....	3
3	Možni vzroki nastanka požarov v naravnem okolju in na prostem.....	5
4	Pogostost pojavljanja požarov v naravnem okolju in na prostem ter verjetnost pojavljanja velikih požarov v naravnem okolju	5
5	Vrsta, oblika in stopnja potencialne ogroženosti	6
6	Razvrščanje občin Izpostave URSZR Celje in ZŠ regije v razrede ogroženosti	7
7	Verjetne posledice nesreče	12
8	Verjetnost nastanka verižne nesreče	12
9	Sklepne ugotovitve	12

1 Uvod

Regijsko oceno ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju je izdelala Izpostava Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Celje na osnovi Navodila o pripravi ocen ogroženosti (Uradni list RS, številka 39/95), Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, številka 51/06-UPB1 in 97/10), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, številka 24/12 78/16), Zakona o gozdovih (Uradni list RS, številka 30/93, 13/98 Odločba US: U-I-53/95, 24/99 Sklep US: U-I-51/95, 56/99-ZON (31/00-popravek), 67/02, 110/02-ZGO-1, 112/06 Odločba US: U-I-40/06-10, 115/06-ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13-ZDavNepr in 17/14), Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, številka 3/07-UPB1, 9/11 in 83/12), Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Uradni list RS, številka 20/14) in Državne ocene ogroženosti ob požaru v naravnem okolju (URSZR, številka 842-6/2013-9, z dne 18.2.2015).

Regijska ocena ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju je izdelana zaradi možnih izbruhov požarov oziroma velikih in zelo velikih požarov v naravnem okolju predvsem na območju Zgornje savinjske doline.

Regijska ocena ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju je podlaga za izdelavo Regijskega delnega načrta zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju.

2 Viri nevarnosti

Slovenija je tretja najbolj gozdnata država v Evropi. Gozdovi prekrivajo kar 60% površine. Podoba gozda in s tem tudi krajine ni odvisna zgolj od gozdnatosti, temveč tudi od zgradbe gozda in drevesne sestave. V lesni zalogi slovenskih gozdov predstavljajo iglavci 47% lesne zaloge in listavci 53%. Iglavci v lesni zalogi prevladujejo v alpskem svetu, na Krasu in mestoma v predalpskem svetu. Listnati gozdovi pa prevladujejo v nižinskih predelih Slovenije.

Požarna ogroženost naravnega okolja je odvisna od podnebnih in vremenskih značilnosti posameznega območja, vrste tal, vrste in strukture gozda ter ostalega rastja, količine in vlažnosti goriv ter od bližine potencialnih povzročiteljev požarov.

Naravno okolje po Uredbi o varstvu pred požarom v naravnem okolju je:

- gozd, kot ga določajo predpisi o gozdovih (zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem v obliki sestoja, ki lahko doseže višino najmanj 5 m in ima površino najmanj 0,25 ha, zemljišče v zaraščanju na površini najmanj 0,25 ha, ki se zadnjih 20 let ni uporabljalo v kmetijske namene in na katerem lahko gozdno drevje doseže višino najmanj 5 m ter je pokrovnost gozdnega drevja dosegla 75%, obrečni in protivetrni pasovi, širši od ene drevesne višine odraslega drevja, na površini najmanj 0,25 ha, gozdna infrastruktura, ki ni odmerjena v samostojno parcelo);
- drugo gozdno zemljišče, kot ga določajo predpisi o gozdovih (zemljišča, porasla z gozdnim drevjem ali drugim gozdnim rastjem, na površini najmanj 0,25 ha, ki niso gozd in se zadnjih 20 let niso uporabljala v kmetijske namene. Med druga gozdna zemljišča se uvrščajo tudi obore v gozdovih za rejo divjadi in zemljišča pod daljnovodi v gozdu na površini najmanj 0,25 ha);
- območje na prostem, razen vodnih površin, v oddaljenosti do 100 m od gozda ali drugega gozdnega zemljišča;

- skupina gozdnega drevja na površini do 0,25 ha, drevored, park in plantaža gozdnega drevja, kot jih določajo predpisi o gozdovih.

V Zahodno Štajerski regiji je požarno najbolj ogroženo naravno okolje na severu regije oz. Zgornji savinjski dolini. Število požarov v naravnem okolju je odvisno predvsem od podnebnih in vremenskih dejavnikov ter aktivnosti oziroma nepazljivosti ljudi.

Obseg požarov v naravnem okolju je odvisen predvsem od vremenskih dejavnikov. V dolgoletnem povprečju sta značilni dve obdobji z nadpovprečnim številom gozdnih požarov in nasploh požarov v naravnem okolju. Prvo je običajno v poznozimskem in zgodnjеспomladanskem času od začetka februarja do začetka aprila, drugo pa poleti, predvsem julija in avgusta.

Stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja so po Uredbi o varstvu pred požarom v naravnem okolju naslednje:

- zelo velika požarna ogroženost,
- velika požarna ogroženost,
- srednja požarna ogroženost,
- majhna požarna ogroženost,
- zelo majhna požarna ogroženost.

URSZR v sodelovanju z Agencijo RS za okolje (ARSO), Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) ter Zavodom za gozdove Slovenije (ZGS) samostojno ali na predlog občin ugotavlja in razglašava veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja na posameznem območju. Pri ugotavljanju stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja se upoštevajo podnebne značilnosti, vremenske razmere, razpoložljivi modelski rezultati požarne ogroženosti, med drugim tudi Napovedovalni GIS model požarne ogroženosti naravnega okolja, ki ga uporablja URSZR in je dostopen tudi na spletni strani smok.sos112.si ter podatki ARSO, podatki o požarih v naravnem okolju v določenih časovnih obdobjih ter razpoložljivi podatki in ugotovitve ZGS in občin. Veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja lahko na svojem območju razglašajo tudi občine, vendar ne morejo razglasiti nižje stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja od stopnje, ki jo je zanjo razglasila URSZR.

V naravnem okolju je po uredbi (razen ob infrastrukturnih objektih ob določenih pogojih) prepovedano požigati, odmetavati goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar, pri kurjenju ali pri kurjenju kresov uporabljati vnetljive, eksplozivne in oksidativne snovi in odstranjevati odpadke z uporabo ognja. V gozdu ni dovoljeno izvajati ognjemetov.

V času razglašene velike ali zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja, ki ga lahko razglasi URSZR ali občina, je v naravnem okolju poleg navedenega prepovedano še kuriti, kuriti kresove, izvajati ognjemet, požigati na območju ob infrastrukturnih objektih, izven pozidanih površin uporabljati predmete, naprave ali izvajati aktivnosti, ki lahko povzročijo požar ter izvajati aktivnosti, ki lahko povzročijo požar, zaradi zatiranja prenamnoženih populacij insektov in bolezni gozdnega drevja, ki lahko ogrozijo gozd.

Uredba ob določenih pogojih v času velike požarne ogroženosti naravnega okolja določa tudi nekatere izjeme. Ko je razglašena zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja, izjem ni.

3 Možni vzroki nastanka požarov v naravnem okolju in na prostem

Požar v naravnem okolju lahko povzroči:

- naravni pojav (strela, statični samovžig in samovžig),
- človek in tehnične naprave (z iskrenjem - vlaki, segrevanjem ali ognjem direktno ali indirektno, odprta kurišča, ki jih razpiha veter, s požigi, cigaretnimi ogorki...).

URSZR vodi statistiko požarov v naravnem okolju in na prostem.

4 Pogostost pojavljanja požarov v naravnem okolju in na prostem ter verjetnost pojavljanja velikih požarov v naravnem okolju

Požari v naravnem okolju in tudi nasploh na prostem so v ZŠ razmeroma številčni. Letno število teh požarov se lahko glede na vremenske razmere preko leta precej spreminja, kot je razvidno iz preglednice. Običajno je v ZŠ letno med 100 in 200 požarov v naravnem okolju in na prostem. Največ požarov je bilo leta 2012 - kar 227. Skoraj vsako leto je bilo potrebno nekatere obsežnejše ali težko dostopne požare gasiti tudi iz zraka, takšnih požarov je bilo največ leta 2013 pri gašenju požara na Velikem Rogatcu in na Rjaviškem vrhu, leta 2017 pri gašenju na Hrastovcu in leta 2018 na Korošici.

Preglednica 1: Število požarov v naravnem okolju in na prostem v ZŠ v obdobju 2008-2018

LETO	ŠTEVILO POŽAROV
2008	95
2009	136
2010	109
2011	177
2012	227
2013	174
2014	81
2015	155
2016	144
2017	220
2018	82

Vir: ReCO Celje, januar 2019

V preglednici 2 je pregled števila obsežnejših požarov v naravnem okolju in na prostem v ZŠR v obdobju 2008-2017 po letih.

Preglednica 2: Največji požari v naravnem okolju in na prostem v ZŠ v obdobju 2008-2017

NAJVEČJI POŽARI V NARAVNEM OKOLJU				
leto	lokacija	občina	površina v ha	število sodelujočih GE
2008	Bohor	Šentjur	15	8
2009	pri Zidanem mostu	Laško	15	8
2013	na Velikem Rogatcu	Luče	17	15
2014	nad celjskim pokopališčem	Celje	15	17
2017	na Hrastovcu	Velenje	8	13

Vir: ReCO Celje, januar 2019

5 Vrsta, oblika in stopnja potencialne ogroženosti

V okviru naravnega okolja so požarno najbolj ogroženi gozdovi. V Sloveniji se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje potencialne požarne ogroženosti (Vir: Gozdni požari, Jošt Jakša, Zbornik Nesreče in varstvo pred njimi, URSZR, Ljubljana, 2002).

Pri izdelavi ocene potencialne ogroženosti gozdov, ki jo je izdelal ZGS, so bili upoštevani dejavniki znotraj gozda (drevesna sestava, razvojna faza itd) in dejavniki zunaj gozda (temperatura, nadmorska višina itd). Stopnje požarne ogroženosti, pri čemer je prva stopnja najvišja, četrta pa najnižja, so:

1. Zelo velika požarna ogroženost. V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer stalna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja v gozdu in gozdnemu prostoru ali predstavlja stalno nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

2. Velika požarna ogroženost. V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer občasna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja v gozdu in gozdnem prostoru ali predstavlja nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

3. Srednja požarna ogroženost. V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer nevarnost gozdnih požarov ni stalna ali občasna, predstavlja pa resno grožnjo gozdnim ekosistemom.

4. Majhna požarna ogroženost. V to stopnjo ogroženosti se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, ki niso razvrščena v nobeno drugo stopnjo.

Glede na mesto gorenja se požare v gozdovih razvršča na podtalne, talne, kompleksne, debelne, kombinirane požare in požarne preskoke in požarne viharje. Značilno zanje je:

- **podtalni požar se** razvije v tleh, bogatih s humusom, predvsem v starih gozdovih, kjer drevesni odpad zelo počasi razpada. Širi se pod tlemi in se lahko pojavi na površini čez daljši čas in povzroči požar na mestu, ki je precej oddaljen od prvotnega požara. Največkrat nastane, ko vročina ali plamen na tleh vžge material pod njim. Tovrstni požar pogosto nastane v visokogorju zaradi udara strele. Značilno zanj je, da ga je težko odkriti, kontrolirati in da se širi počasi;
- **talni požar** nastane in se širi po tleh, predvsem po travi, listju, mahu in drugih materialih, ki rastejo, so odpadli z dreves oziroma so odloženi (smeti, odpadki...). V večini primerov je povzročitelj človek ali dejavnost v povezavi z njim. Talni požar je lahko kontrolirati in spremljati;
- **kompleksni (vršni, kronski) požar** je požar v vrhovih dreves. Povzroča ga talni požar, udar strele ali iskrenje električnih vodnikov. Pojavlja se v glavnem v poletnem času, ko je v krošnjah dreves prisotna velika koncentracija hlapov eteričnih olj in je zato možen hiter prenos plamena;
- **debelni požar** nastane, če se drevo ob udaru strele vname. Tudi debelni požar se lahko spremeni v drug požar;
- **kombinirani požar**, nastane, ko sta prisotni najmanj dve prej omenjeni vrsti požarov. Lahko zajame tudi poslopja in druge objekte;
- **požarni preskok**, prisoten je ob pihanju močnih vetrov, ko veter odnaša večje gorljive dele ali storže, ali ob požaru na strmih terenih. Zato nastajajo nova žarišča, ki so lahko oddaljena tudi do 100 metrov od linije požara;
- **požarni vihar** nastane ob kompleksnem požaru, ko veter zelo hitro prenese plamen na velike razdalje, posebno ob hudi vročini, ko je v zraku v gozdu veliko hlapov eteričnih olj in drugih snovi. Nastane velika vročina, ki povzroči še dodatno gibanje zračnih mas. Kontrola in gašenje takega požara ni mogoča, požar se ustavi oziroma prekine ob spremembi vetrov ali ko naleti na veliko oviro.

Posledice gozdnih požarov so odvisne od tipa gozdnega požara, vrste in oblike gozda, časa nastanka in trajanja požara, velikosti pogorele površine in ekološke ranljivosti območja požara.

Najnevarnejši so kompleksni požari, ki prizadenejo drevesa od tal do vrha krošnje. Poleg dreves in lesne mase je pri kompleksnih požarih razvrednoteno in celo uničeno rastišče in večina funkcij gozda. Okrnjene ali onemogočene so ekološke, socialne in gospodarske funkcije gozda. Sestojke, ki jih je poškodoval kompleksni požar, je treba posekati in obnoviti. Obnova je potrebna predvsem zaradi zagotavljanja funkcij gozda, ki naj bi jih le-ta ponovno začel opravljati v najkrajšem možnem času po požaru. S kasnitvijo pri poseku poškodovanih in odmrlih dreves se izgubi še tista lesna masa, ki bi jo po požaru lahko koristno uporabili. Nikakor se ne sme podcenjevati nevarnosti in škode, ki jo povzročajo druge vrste gozdnih požarov.

6 Razvrščanje občin Izpostave URSZR Celje in ZŠ regije v razrede ogroženosti

To poglavje regijske ocene ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju je namenjen razvrstitvi občin ZŠR in Izpostave URSZR Celje v razrede ogroženosti, kar posredno določa prvi odstavek 4. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja. Pri analizi je upoštevano 33 občin. V tem poglavju niso upoštevani le veliki in zelo veliki požari v naravnem okolju, ampak pojavljanje požarov v naravnem okolju in na prostem na splošno, ne glede na obseg in lokacijo nastanka.

Tudi v tej oceni ogroženosti je bilo razvrščanje regije in občin izvedeno v pet razredov in stopenj ogroženosti. Medotodološko pa je to poglavje v oceni ogroženosti drugačno od sorodnih vsebin v drugih novjših ocenah ogroženosti. Pri razvrščanju občin in regije v razrede in stopnje ogroženosti namreč niso bili določeni natančni kvantitativni kriteriji.

Preglednica 3: Razredi in stopnje ogroženosti

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti
1	Zelo majhna
2	Majhna
3	Srednja
4	Velika
5	Zelo velika

Z nazivom "regija" je v tem poglavju ocene ogroženosti mišljena Izpostava URSZR Celje. Regije so ozemeljsko in glede vključenosti občin vanje identične izpostavam URSZR.

Podatki o prebivalcih in površini so iz GIS_UJME in Statističnega urada RS, stanje na 1. december 2018.

Razvrščanje občin

V peti, najvišji razred ogroženosti, kjer je ogroženost zelo velika in četrti razred, kjer je ogroženost velika ni razvrščena nobena od 33. občin Zahodne Štajerske.

V najvišja razreda ogroženosti so razvrščene občine s področja Krasa in submediteranskega dela Slovenije, kjer so dejavniki za nastajanje požarov v naravnem okolju najbolj ugodni (visoke temperature, burja, apnena podlaga, malo padavin, vodoprepusna tla, struktura gozdov...).

V tretji razred ogroženosti spada sedem občin hribovitega in goratega delu Zahodne Štajerske oz. občine Zgornje savinjske doline. V teh občinah običajno sicer ni veliko požarov v naravnem okolju, zaradi pogostih neviht in posledično udarov strel v poletnem času pa večkrat nastanejo požari v visokogorju in v težko dostopnih predelih. Tudi na teh območjih, vsaj v višjih predelih, večinoma prevladuje kraški svet z malo površinskih voda. Ti požari, četudi največkrat ne obsežni, so za gašenje lahko zahtevni, običajno so tudi dolgotrajni in pogosto je poleg obsežnejšega angažiranja gasilskih enot potrebno tudi gašenje iz zraka. Včasih je gašenje takšnih požarov možno celo samo iz zraka. Stroški takšnih intervencij so lahko glede na obseg takih požarov nesorazmerno visoki.

Preglednica 4 prikazuje dodeljen razred ogroženosti občin ZŠ zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem. V preglednici je še nekaj drugih koristnih podatkov.

Preglednica 4: Ogroženost občin zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem

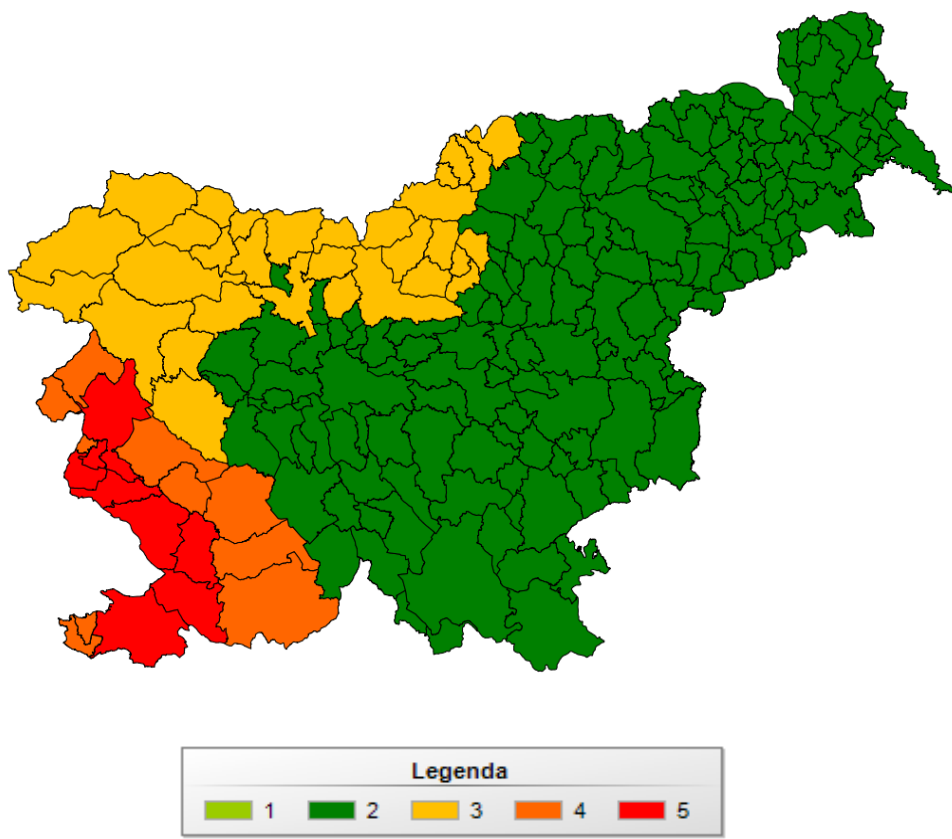
	Regija/občina	Površina občine v km ²	Število občanov	Gostota poseljenosti	Razred ogroženosti
ZAHODNOŠTAJERSKA	Bistrica ob Sotli	31,1	1350	43,4	2
	Braslovče	54,9	5528	100,7	2
	Celje	94,9	49.538	522,0	2
	Dobje	17,5	962	55,0	2
	Dobrna	31,7	2221	70,1	2
	Gornji Grad	90,1	2535	28,1	3
	Kozje	89,7	3049	34,0	2
	Laško	197,5	13.028	66,0	2
	Ljubno	78,9	2558	32,4	3
	Luče	109,5	1481	13,5	3
	Mozirje	53,5	4112	76,9	3
	Nazarje	43,4	2600	59,9	3
	Podčetrtek	60,6	3406	56,2	2
	Polzela	34,0	6196	182,2	2
	Prebold	40,7	5052	124,1	2
	Radeče	52,0	4202	80,8	2
	Rečica ob Savinji	30,1	2279	75,7	3
	Rogaška Slatina	71,5	11.070	154,8	2
	Rogatec	39,6	3047	76,9	2
	Slovenske Konjice	97,8	14.912	152,5	2
	Solčava	102,8	520	5,1	3
	Šentjur	222,3	19.030	85,6	2
	Šmarje pri Jelšah	107,7	10.272	95,4	2
	Šmartno ob Paki	18,2	3244	178,2	2
	Šoštanj	95,6	8693	90,1	2
	Štore	28,1	4332	154,2	2
	Tabor	34,8	1657	47,6	2
	Velenje	83,5	32.959	394,7	2
	Vitanje	59,4	2277	38,3	2
	Vojnik	75,3	8797	116,8	2
	Vransko	53,3	2609	48,9	2
	Zreče	67,0	6422	95,6	2
Žalec	117,1	21.317	182,0	2	
SKUPAJ	2.384,1	261.255	109,6		

Vir: Statistični urad RS, december 2018

Preostale občine so uvrščene v drugi razred ogroženosti. Na teh območjih je požarov v naravnem okolju, zlasti obsežnejših, v splošnem precej manj, pa tudi delež gozda, kot najpomembnejše kategorije naravnega okolja, je nižji kot na primer v občinah, ki sodijo v četrti ali tretji razred ogroženosti, zato so tudi škode ob požarih v naravnem okolju navadno manjše. V prvi razred ogroženosti ni uvrščena nobena občina, saj se vsaj manjši požari v naravnem okolju ob za njihov nastanek ugodnih vremenskih razmerah (predvsem v prvi polovici pomladi ter poleti) lahko kjerkoli v državi pojavijo v večjem številu.

Slikovni prikaz ogroženosti občin zaradi požarov v naravnem okolju je razviden iz slike 1.

Slika 1: Ogroženost občin zaradi požarov v naravnem okolju

© QGIS 2014

1 - zelo majhna, 2 - majhna, 3 - srednja, 4 - velika, 5 - zelo velika

V naslednji preglednici je prikazana razvrstitev občin po razredih ogroženosti v ZŠ regiji.

Preglednica 5: Število občin ZŠ, razvrščenih po razredih ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem

Regija	1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti	Skupaj število občin
Zahodno Štajerska	0	26	7	0	0	33

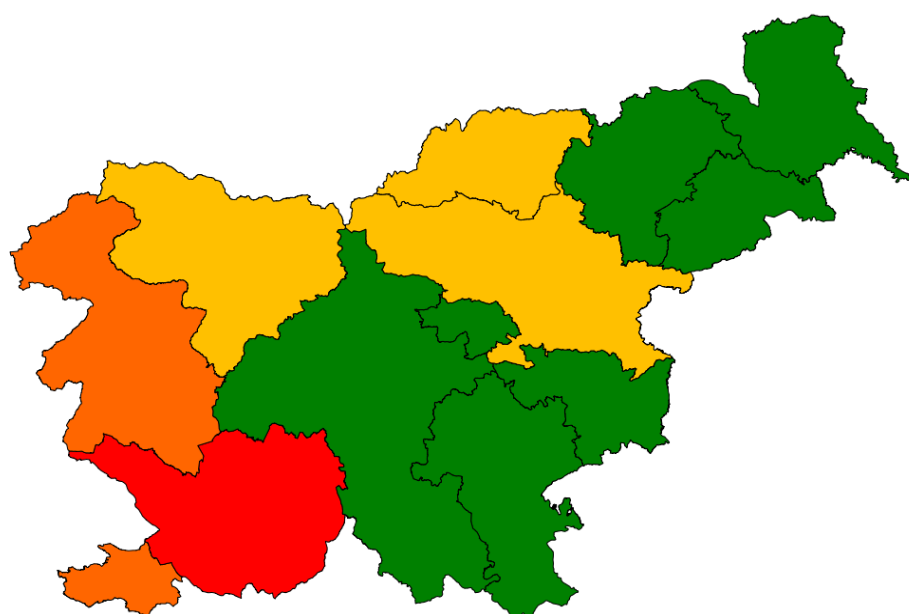
Razvrščanje regij

Razporeditvi ogroženosti občin je sledilo tudi razvrščanje ogroženosti regij. Najbolj požarno ogrožena je Notranjska regija, sledita Severnoprimska in Obalna regija. Gorenjska, Zahodnoštajerska in Koroška regija sta uvrščeni v tretji razred ogroženosti, ostale regije v drugega.

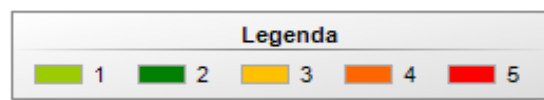
Preglednica 6: Število regij po razredih ogroženosti

Razred	Število regij	Regije
1	0	/
2	7	Dolenjska, Posavska, Podravska, Pomurska, Vzhodnoštajerska, Zasavska, Ljubljanska
3	3	Koroška, Gorenjska, Zahodnoštajerska
4	2	Severnoprimorska, Obalna
5	1	Notranjska
Skupaj	13	

Slika 2: Ogroženost regij zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem

© QGIS 2014

1 - zelo majhna, 2 - majhna, 3 - srednja, 4 - velika, 5 - zelo velika

V naslednji preglednici je prikazana ogroženosti v ZŠ regij ter še nekaj drugih pomembnih podatkov o ZŠ regiji.

Preglednica 7: Ogroženost regij zaradi požarov v naravnem okolju

REGIJA	ŠTEVILO PREBIVALCEV	% PREBIVALCEV SLOVENIJE	GOSTOTA POSELITVE	RAZRED OGROŽENOSTI REGIJE
Zahodno Štajerska	261.255	12,6	109,6	3

Ugotovitve iz tega poglavja bodo podlaga za določanje obsega obveznosti nosilcev načrtovanju v zvezi s požari v naravnem okolju.

7 Verjetne posledice nesreče

Posledice požarov v naravnem okolju, zlasti gozdnih požarov, so odvisne od tipa gozdnega požara, vrste in oblike gozda, časa nastanka in trajanja požara, velikosti pogorele površine in ekološke ranljivosti območja požara.

Najnevarnejši so kompleksni požari, ki prizadenejo drevesa od tal do vrha krošnje. Poleg dreves in lesne mase je pri kompleksnih požarih razvrednoteno in celo uničeno rastišče in večina funkcij gozda. Okrnjene ali onemogočene so ekološke, socialne in gospodarske funkcije gozda. Sestojke, ki jih je poškodoval kompleksni požar, je treba posekati in obnoviti. Obnova je potrebna predvsem zaradi zagotavljanja funkcij gozda, ki naj bi jih ta po požaru ponovno začel opravljati v najkrajšem možnem času. S kasnitvijo pri poseku poškodovanih in odmrlih dreves je izgubljena še tista lesna masa, ki bi jo po požaru lahko koristno uporabili. Nikakor se ne sme podcenjevati nevarnosti in škode, ki jo povzročajo druge vrste gozdnih požarov.

8 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Požar v naravnem okolju lahko povzroči predvsem naslednje verižne nesreče:

- nastanek ekološke nesreče,
- razširitev požara v naselje,
- razširitev požara na infrastrukturne objekte (daljnovodi, plinovodi...),
- požar na objektih (stanovanjski, gospodarski),
- požar na objektih in območjih kulturne dediščine,
- prometne nesreče (zaradi širjenja dima, izvajanja intervencije...).

9 Sklepne ugotovitve

Preventiva je najučinkovitejša obramba pred požarom. Preventivni ukrepi za varstvo pred požarom, ki jih izvajajo lastniki oziroma upravljavci gozda in drugih zemljišč ter občine, so predvsem naslednji:

- redno odstranjevanje suhih organskih materialov,
- vzdrževanje prehodnosti prevoznih poti,
- čiščenje požarnovarnostnih pasov in gradnja požarnih zidov ob železniških progah, daljnovodih, plinovodih...,
- graditev in vzdrževanje protipožarnih presek, vodnih zbiralnikov in drugih tehničnih objektov,
- vzdrževanje požarno varnostnih pasov med objekti in gozdom,
- določitev pristajalnih mest za helikopterje in mest za zajemanje vode v prostorskih dokumentih lokalnih skupnosti.

O velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju govorimo, ko je takega obsega, da je za njegovo obvladovanje in nadzor treba uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva.

Za obvladovanje velikega in zelo velikega požara v naravnem okolju je največkrat potrebna gasilska intervencija, v kateri sodelujejo poleg gasilskih enot in drugih zmogljivosti občine ali več občin, še gasilske enote sosednjih občin in iz drugih regij.

Na osnovi te ocene ogroženosti se izdelata Delni regijski načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju v Zahodno Štajerski regiji.